

## XV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js55 ,10-11)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii nagu vihm ja lumi tulevad taevast alla ega lähe sinna tagasi, vaid kastavad maad, teevad selle viljakandvaks, et see annaks külvajale seemet ja sööjale leiba – nõnda on ka sõnaga, mis lähtub minu suust: tema ei tule tühjalt tagasi, vaid teeb seda, mis on minu meele järgi, ja saadab korda, milleks mina tema läkitasin.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps65 ,2.10a. 10bc-11 12-13. 14 R: Lk 8,8)

R: Kui seeme langeb heasse mulda, kannab see palju vilja.

Sulle kuulub kiituselaul, Jumal, Siionil,  
sinule tuleb täita oma töötused.

Sina oled kandnud maa eest hoolt ja seda jootnud,  
lasknud maal rikkalikult vilja kanda.

R:

Jumala ojad on veest tulvil,  
nii valmistad sina tema uudsevilja, nõnda sa korraldad kõik.  
Sina kastad rohkesti tema vagusid ja leotad lahti mullakamara,  
teed selle pehmeks vihmapiiskadega ja õnnistad tema võrseid.

R:

Sa kroonid aasta oma armuga  
ja su jäljed täituvad pilgeni.  
Rohtla vainud on kastetud,  
Künkad on võõtatud hõiskamisega.

R:

Nurmed on rüütatud kariloomadega,  
orud on mähkunud viljasse,  
nad rõkkavad rõõmust ja laulavad.

R:

(Teine lugemine Ro8 ,18-23)

Lugemine kirjast roomlastele:

Vennad, ma arvan, et selle ajastu kannatused ei tähenda midagi võrreldes tulevase kirkusega, mis meile avalikuks saab. Sest kõik loodu ootab pikisilmi jumalalaste ilmumist. Loodu on ju allutatud kaduvale, kuid mitte enda tahtmist mööda, vaid allutaja väel. Samas on tema äratanud lootuse, et ka loodu pääseb kord kaduvuse orjusest jumalalaste kirkuse vabadusse. Me ju teame, et kõik loodu ägab üheskoos ja on sünnitusvaevades tänini. Veel enam, ka meie, kellel on Vaimu esmaand, ägame oma südames ning ootame lapseõigust ja oma ihu lunastamist.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16,14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda,  
et me võtaksime vastu Sinu Sõna. Halleluuja.

(Evangeelium Mt13 ,1-23)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel päeval tuli Jeesus välja oma kodust ja istus järve ääres. Aga suured rahvahulgad kogunesid tema juurde. Ja Jeesus võttis paadis istet, kuid rahvas seisis kaldal. Ning Jeesus rääkis neile tähendamissõnadega ja ütles:

“Vaata, külvaja läks põllule külvama. Ja kui ta külvas, kukkus osa seemneid tee äärde, ja linnud tulid ja nokkisid selle ära. Osa seemneid kukkus kivisele maale, kus neil polnud palju mulda. See osa idanes küll kiiresti, kuid päikese tõustes see närbus ja kuivas ära, sest tal polnud juurt. Muist seemneid kukkus ohakate sekka, ja ohakad sirgusid ja lämmatasid saagi. Aga osa seemneid kukkus heasse mulda ja kandis vilja – mõni sada seemet, mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend seemet. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu.”

Siis tulid tema jüngrid tema juurde ja küsisid: “Miks räägid sa neile mõistujuttudega?” Ta vastas: “Teile on antud mõista taevariigi saladust, neile aga mitte, sest kellel on, sellele antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, aga kellel ei ole, sellelt võetakse seegi, mis tal on. Aga tähendamissõnadega räägin ma neile sellepärast, et nad vaadates ei näe ja kuuldes ei mõista, sest nende kohta läheb täide Jesaja ennustus, kui ta ütleb: “Te kuulete oma kõrvaga, kuid ei mõista, vaatate oma silmaga ega näe, sest selle rahva süda on kaledaks läinud. Nende kõrvad tõrguvad kuulmast ja nad pigistavad kinni

oma silmad, et nad ei näeks ega pöörduks nii, et mina neid parandada võiksin.” Kuid õndsad on teie silmad, et nad näevad, ja teie kõrvad, et nad kuulevad, sest tõesti ma ütlen teile: paljud prohvetid ja õiged on ihaldanud näha seda, mida teie näete, kuid ei ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.

Kuulake nüüd, mida tähendab mõistujutt külvajast: iga kord, kui inimene kuuleb midagi Jumalariigi kohta ega mõista, tuleb hingevaenlane ja riisub külvatu tema südamest. Seda näitab seeme, mis kukkus tee äärde. Mis aga külvati kivisele maale, see tähendab inimest, kes küll sõna vastu võtab, kuid kellel pole juurt, kes on heitlik – kui teda sõna pärast ahistama hakatakse või taga kiusatakse, siis jätab ta kõik sinnapaika. Ja ohakate sekka külvatu on see, kes küll sõna kuuleb, kuid kelles selle maailmaajastu mured ja rikkuse petlik veetlus lämmatavad sõna, nii et see jääb viljatuks. Aga see, mis külvati heasse mulda, on inimese sarnane, kes sõna kuulda võtab ja mõistab ning kannab vilja: mõni saja-, mõni, kuuekümne- ja mõni kolmekümnekordselt.”

See on Issanda Sõna.

## Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kirjanik Mark Twain olevat öelnud järgmised sõnad: “Kui ma olin 15-aastane, siis taipasin ma oma suureks kohkumuseks, et mu isa on nii rumal, et ma suudan teda vaevalt taluda. Aga kui ma sain 25-aastaseks, märkasin ma rõõmsa üllatusega, kui palju oli see vana mees suutnud vahepeal juurde õppida.”

Vaatamata sellele, et Mark Twain kaotas tegelikult oma isa juba 13-aastase poisina, ja et see ütlus ei pruugi üldse temalt pärinedagi, on öeldus sisaldav iroonia märgatav. See, kes juurde õppis, polnud ju isa, vaid poeg oli ise vahepeal täiskasvanumaks saanud.

Selles pole muidu iseenesest midagi halba, kui keegi on noor või vana. Halb on see, kui me käitume vahel ainult hetketujude ajel nagu lapsed, või siis väidame, et oleme liiga vanad õppima, kuigi tegelikult oleme lihtsalt liiga laisad. Sellepärast loeme patutunnistuse...

## Jutlus

Armsad õed ja vennad, õpetlikud lood ja võrdpildid on head just sellepärast, et neis on mänguruumi: nad manavad silmade ette pildi, mille üksikasjade kohta võib teha üha uusi tähelepanekuid. Enamasti otsime pühakirjast juhiseid igapäevaseks eluks, kuid aeg-ajalt jälle samade kirjakohtade juurde jõudes on ka vasturääkivusi tekstis raske märkamata jätta.

Nii on see ka tänases evangeeliumis. Seda ei tea küll tõesti ette ükski külvaja, millised seemned linnud hiljem ära söövad või kus ohakad saagi lämmatavad. Korralikul maaharijal peaks aga olema hästi meeles, kus on tema põldudel kaljused kohad. Samuti on raske leida põhjust, miks peaksid linnud just tee äärde külvatut rohkem ohustama kui põllu kaugemaid servi, kus möödakäijad neid ei sega. Lõpus seletab Jeesus mõistujutu tähenduse oma jüngritele küll ära, kuid kahjuks jääb ikkagi üsna arusaamatuks küsimus, milles seisneb selle inimese süü ja vastutus, kes küll kuuleb, aga ka oma kõige parema tahtmise juures ikka ei mõista.

Ilmselt ei saa ükski inimene olla kindel, et ta saab aru kõigest, mida kuuleb. Seda oleme me kõik kogunud lastena, jälgides vanemate omavahelist vestlust, ja kogeme aeg-ajalt jälle, näiteks lugedes mõnd artiklit, mille kohta pole meil piisavalt eelteadmisi. Pealegi, nagu me tänapäeval teame, sõltub inimese arusaamisvõime igaühe aju ehituse iseärasustest.

Kuidas siis käsitleda evangeeliumi? Kas poliitiliselt korrektselt, nii et kui märkad pühakirjatekstis vasturääkivusi, siis pead endale korrutama, et nähes ei tohi neid näha ega kuuldes kuulda? Kas tähendab see, et peaksime suure osa oma elukogemusest ja mõtlemisvõimest alla suruma, kandma voorihobuse kombel silmaklappe ja julgema mõelda ainult hallide habemetega piibliteadlaste poolt sissesõidetud rööpaid mööda?

Kas ei oota Jeesus meilt dünaamilisemat ellusuhtumist? Võibolla on piiblitekstis ettetulevad ebatäpsused ja vasturääkivused hoopis taotluslikud, et ärgitada meid iseseisvalt mõtlema, et me ei tunneks end masinatena, kellel puudub eneseteadvus ja algatusvõime.

Armsad õed ja vennad, siin maailmas on paraku võimalik, et viga oli hoopiski selles, et seemned, mida külvati, olid ületalve halvasti hoitud ja osaliselt riknenud, või siis usaldati need külvaja kätte, kes põldu hästi ei tunne või ei valda piisavalt käsitsikülvi tehnikat. Tähendamissõnas nimetatud üksikasjade kõrval kuulub ju põllumajanduse ja saagikuse juurde veel hulk teisigi asjaolusid, võimalusi ja takistusi; neid ei mainita ilmselt just selleks, et me nad ise välja selgitaksime ja õpiksime selle käigus nendega arvestama. Sest pole ju ka sugugi ükskõik, kuidas evangeeliumi kuulutakse. Jumala sõna seeme peab jõudma inimese mõistuse ja südametunnistuse pinnasesse, et seal idanema hakata ja kanda igavikuvilja. Aamen.